

154

Pan
Jerzy Sznerch

Radny Rady Miejskiej Wrocławia
ul. Sukiennice 9
50-107 Wrocław

Wrocław, 19 października 2018 r.

DPON.054.1.2018.DS

Dotyczy: prośby o interwencję w sprawie kamienicy przy ul. Chrobrego we Wrocławiu, w związku ze skargami mieszkańców okolicznych podwórz na uciążliwość sąsiedztwa tej kamienicy i brak ciszy nocnej.

W odpowiedzi na Pana interpelację złożoną w dniu 8 października 2018 r., dotyczącą podjęcia interwencji w sprawie kamienicy przy ul. Chrobrego we Wrocławiu, w związku ze skargami mieszkańców okolicznych podwórz na uciążliwość sąsiedztwa tej kamienicy i brak ciszy nocnej, uprzejmie informuję:

Pod wskazanym adresem (właściwa numeracja klatki schodowej kamienicy to mieści się komórka organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej w skrócie MOPS) - Ośrodek Wsparcia – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży (dalej w skrócie OSWS). OSWS działa w tym miejscu od 16 stycznia 2016 r. W jego ramach funkcjonuje 14 samodzielnych mieszkań 1, 2 lub 4-pokojowych, z oddzielną kuchnią i łazienką.

Celem działalności OSWS jest udzielanie pomocy i wsparcia mieszkańcom Wrocławia, w tym cudzoziemcom oraz rodzinom z dziećmi przebywającym na terenie Gminy Wrocław, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, a dla dobra swojego i swoich dzieci powinni przebywać poza miejscem stałego zamieszkania, udzielanie tym osobom/rodzinom wsparcia w planowaniu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się oraz ich integracji ze środowiskiem.

Realizacja powyższych celów następuje między innymi poprzez: świadczenie usług interwencyjnych (zapewnienie schronienia matkom lub ojcom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, jak również i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi), zapewnienie potrzeb bytowych, świadczenie usług wsparcia socjalnego i specjalistycznego, konsultacje interwencyjne w ramach całodobowego telefonu zaufania MOPS.

Z każdym z mieszkańców OSWS prowadzona jest indywidualna praca socjalna ukierunkowana na usamodzielnienie jego oraz jego rodziny. Usamodzielnienie rozumiane jest tu jako przygotowanie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, wraz z samodzielnym pozyskaniem lokalu mieszkalnego

z gminnych zasobów. Niektóre z rodzin korzystają dodatkowo ze wsparcia asystenta rodziny (w bieżącym roku jest to 5 rodzin). Spektrum działań asystenta rodziny jest bardzo szerokie, od doradztwa i poradnictwa, poprzez towarzyszenie przy załatwianiu konkretnych spraw, przede wszystkim zaś - jest to pomoc w niwelowaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie asystentów rodziny, jak i realizacja pracy socjalnej przez pracowników socjalnych należą do działań trudnych i długofalowych. Są one rozłożone nierzadko na lata, a ich efektem końcowym ma być doprowadzenie do usamodzielnienia się osób i rodzin, korzystających z tej formy wsparcia.

Wyjaśnienia wymaga też, że w budynku zajmowanym przez OSWS usytuowane są pomieszczenia użytkowane przez pracowników Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny MOPS (łącznie 4, w tym sala warsztatowa). Docelowo z siedziby tej korzysta:

- 17 asystentów rodziny,
- 2 koordynatorów,
- 1 konsultant pedagog ds. aktywizacji społeczno – zawodowej,
- 1 konsultant psycholog.

Pracownicy MOPS wspierają mieszkańców OSWS, w szczególności w zakresie łagodzenia bieżących konfliktów pomiędzy nimi oraz poprzez prowadzenie z nimi grup i warsztatów, jak również aktywizacji społeczno-zawodowej. W pomieszczeniach zajmowanych przez Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny MOPS prowadzone są oceny sytuacji rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zespoły problemowe, spotkania edukacyjne, warsztaty, grupy wsparcia dla mieszkańców OSWS oraz innych podopiecznych MOPS, pracowników MOPS (m.in. pracowników socjalnych, asystentów rodziny), czy spotkania dla przedstawicieli instytucji zewnętrznych w ramach budowania międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia.

Pracownicy MOPS mają świadomość skali problemów jakie na co dzień występują zarówno wśród samych osób zamieszkałych w OSWS, jak również w integracji podopiecznych MOPS ze środowiskiem lokalnym. Jednakże w ocenie organu pomocy społecznej przedstawiona w interpelacji relacja skarżących się osób jest nieobiektywna i zbyt jednostronna, oparta w dużej mierze na dyskryminującej postawie i utrwalonych w lokalnym środowisku niewłaściwych stereotypach. Stawiane zarzuty wymagają w wielu aspektach uściślenia i sprostowania.

W odniesieniu do stanowiska skarżących się osób organ pomocy społecznej podkreślił, iż nie jest prawdą, aby kamienica była zniszczona, czy zdewastowana. Natomiast niewielkie zniszczenia, jakie pojawiają się co jakiś czas są wynikiem codziennego użytkowania i korzystania z budynku. Powstające usterki w miarę możliwości są usuwane na bieżąco. Wiele z tych drobnych zniszczeń powstało na skutek wspólnej zabawy dzieci zamieszkałych w OSWS wraz z rówieśnikami z okolicznych budynków. Zdaniem organu, akty wandalizmu polegające na niszczeniu infrastruktury terenów zielonych znajdujących się na placu, na którym usytuowana jest wspomniana kamienica, miały miejsce jeszcze przed utworzeniem OSWS. Także podczas prac wykończeniowych prowadzonych w środku budynku, przed wprowadzeniem do niego mieszkańców, takie sytuacje były obserwowane przez pracowników MOPS. Zwrócono również uwagę, iż podwórze jest dostępne dla wszystkich mieszkańców okolicznych kamienic. Poza tym miejsce to jest objęte monitoringiem miejskim, więc nie trudno ustalić osoby odpowiedzialne za powstałe zniszczenia. W opinii pracowników MOPS przypisywanie incydentów chuligańskich dzieciom zamieszkałym w OSWS jest nieuzasadnione i krzywdzące. Z opinią tą w pełni koresponduje ostatni potwierdzony przypadek wandalizmu w postaci

zniszczenia samochodu. O ten czyn niezasadnie zostało posądzone dziecko mieszkanki OSWS. Zapis z monitoringu bezsprzecznie dowiódł, że aktu tego dokonały inne, znacznie starsze dzieci, niezamieszkałe w OSWS.

W kwestii uwagi na temat rozwoju skupiska psów na podwórku organ zauważył, iż mieszkańcy OSWS nie posiadają żadnych zwierząt, bowiem zabrania im tego regulamin pobytu, a jak powszechnie wiadomo, głównym żywicielem tych pasożytów są właśnie zwierzęta. W tym przypadku problem sprowadza się do właściwego dbania przez właścicieli zwierząt o utrzymywanie w czystości ich pupili oraz terenów zielonych, na które zwierzęta są wyprowadzane. Zwłaszcza ta ostatnia kwestia jest niezwykle problematyczna, gdyż właściciele psów z okolicznych kamienic nie poczuwają się do odpowiedzialności za sprzątanie po swoim zwierzęciu. Warto nadmienić w tym miejscu, że pracownicy MOPS wraz z dziećmi z OSWS już dwa razy przeprowadzili akcję sprzątania okolicznych trawników z psich odchodów. Dzieci przygotowały też tabliczki informacyjne dotyczące sprzątania po zwierzętach, umieściły je na trawnikach, ale na drugi dzień zostały one zniszczone.

Sporo emocji u osób skarżących się wzbudza również kwestia niewłaściwego zachowania dzieci zamieszkałych w OSWS. Niestety także i w tym przypadku ta ocena jest niesprawiedliwa i ma niewiele wspólnego z prawdą. Mieszkańcy OSWS niejednokrotnie skarżą się na zachowania dzieci z okolicznych kamienic wobec ich dzieci. Znane są pracownikom MOPS potwierdzone przez Policję przypadki agresji słownej, fizycznej, a nawet próby molestowania seksualnego w stosunku do tych dzieci. Pracownicy MOPS zaręczają iż część zachowań dziecięcych (zwłaszcza głośne krzyki dobiegające przez okna), nie jest wcale wynikiem braku dobrego wychowania i manier, ale niestety ich stanem zdrowotnym. OSWS jest bowiem przeznaczony także dla pobytu w nim osób z niepełnosprawnościami.

Odnośnie uwag na temat spożywania alkoholu w OSWS i przebywania w nim osób nieuprawnionych, w pierwszej kolejności wskazania wymaga, iż regulamin pobytu w OSWS zabrania picia alkoholu oraz przyjmowania gości po godzinie 20:00. Nieprzestrzeganie tych zapisów regulaminu stanowi podstawę do przeniesienia mieszkańców do innych ośrodków na terenie miasta. W pierwszym półroczu funkcjonowania OSWS rzeczywiście zdarzały się sytuacje, podczas których była wymagana interwencja Policji. Częste przypadki łamania regulaminu skutkowały wydaleniem z OSWS rodzin najbardziej uciążliwych. Przy okazji tego wątku, nieprawdą okazało się, aby sąsiedzi okolicznych kamienic zgłaszali ten problem koordynatorowi OSWS. Jedyna interwencja ze strony sąsiadów dotyczyła porządku wokół posesji (luty 2016 r.). Sprawa została wówczas wyjaśniona, a koordynator OSWS zgłosił do zarządcy kamienicy problem sprzątania terenu wokół posesji. Od tego czasu teren jest sprzątany na bieżąco.

Prawdą jest natomiast, że mieszkanie w OSWS ma służyć jako miejsce czasowego zamieszkania, np. w oczekiwaniu na przyznanie lokalu socjalnego dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Pobyt w OSWS jest odpłatny, a wysokość opłat jest uzależniona od kryterium dochodowego rodziny. Większość rodzin przebywających w ośrodku jest zobowiązana decyzją administracyjną do ponoszenia kosztów pobytu. Osoby, które tam przebywają niestety nie mają możliwości powrotu do poprzedniego miejsca zamieszkania. W wielu przypadkach rodziny mają przyznane już lokale socjalne, ale z przyczyn od MOPS zupełnie niezależnych oczekiwanie na wydanie kluczy do przyznanego lokalu przeciąga się znacząco w czasie (od grudnia 2016 r., pomimo dokonania wyboru mieszkań, tylko 2 rodziny podpisały umowy o najem lokalu socjalnego i przeprowadziły się do takiego lokalu).

Co do postulatu o przeniesienie OSWS w inne miejsce najlepiej na ogrodzonym terenie, organ pomocy społecznej ocenił go krytycznie. Zauważył, iż doświadczenia z niektórych krajów Europy Zachodniej związane z izolowaniem w zamkniętych ośrodkach/dzielnicach osób, które prawa nie złamały, ale są z jakichś względów nieakceptowane społecznie jednoznacznie pokazują, iż nie jest to dobre rozwiązanie. Doprowadziło ono do powstania na terenie chociażby Francji, Wielkiej Brytanii, czy nawet Słowacji, wielkich dzielnic, europejskich faweli, w których kumulują się wszelkie złe zjawiska, nędza i przestępczość. W takich miejscach nawet policja ma obawy przed podejmowaniem jakichkolwiek interwencji.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat MOPS podejmował i stale podejmuje wiele wysiłków na rzecz zwiększenia integracji mieszkańców OSWS ze środowiskiem lokalnym oraz wyrobienia w nich poczucia współodpowiedzialności za miejsce, w którym żyją.

W ramach świadczonej pracy socjalnej od czerwca 2016 r. w OSWS prowadzone są cotygodniowe spotkania koordynatora tego Ośrodka z mieszkankami. Podczas nich omawiane są sprawy organizacyjne związane z przestrzeganiem obowiązującego w OSWS regulaminu pobytu oraz rozwiązywaniem bieżących problemów mieszanek. Przeprowadzane są też rozmowy dyscyplinujące. Część spotkań prowadzonych jest przez pracownika socjalnego. Spotkania te mają charakter grup wsparcia o charakterze samopomocowym.

W okresie od października 2016 r. do czerwca 2018 r. miała miejsce realizacja projektu aktywizacji społeczno-zawodowej „Wrocław Miastem @ktywnych”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej, w którym to projekcie mogli uczestniczyć także mieszkańcy OSWS. W ramach projektu organizowano między innymi kursy: zawodowe, komputerowe, językowe, warsztaty: integracyjne, kompetencji wychowawczych, zarządzania gospodarstwem domowym.

Od listopada 2016 r. w OSWS funkcjonuje klub dla zamieszkałych w nim dzieci. Jego idea jest zapewnienie 2-3 razy w tygodniu zajęć integracyjno-edukacyjnych, których celem jest:

- przełamywanie indywidualnych barier dotyczących aktywności społeczno-edukacyjnej dzieci,
- podniesienie poziomu kompetencji społecznych dzieci biorących udział w zajęciach klubu, w tym: umiejętności współpracy, komunikacji, odpowiedzialności, kreatywności, obowiązkowości, pewności siebie,
- stworzenie możliwości integracji dzieci mieszkających w OSWS, poprzez zacieśnienie więzi i pozytywnych relacji,
- przygotowanie nowego modelu wsparcia dla dzieci będących pod opieką beneficjentów pomocy społecznej zamieszkujących OSWS.

W 2016 r. zorganizowano dla mieszkańców OSWS warsztaty teatralne. Ich celem był między innymi rozwój wyobraźni, wrażliwości inwencji twórczej, budowanie świadomości ciała w przestrzeni teatralnej, nabycie umiejętności pracy w grupie oraz poznanie nowych sposobów spędzenia czasu.

Dodatkowo zorganizowano również warsztaty integracyjne, służące budowaniu i podtrzymywaniu dobrych relacji społecznych, pracy nad budowaniem poczucia własnej wartości, ćwiczeniu poprawnej komunikacji i budowaniu systemu wartości.

Podejmowano również inicjatywy na potrzeby związane z integrowaniem mieszkańców OSWS z lokalnym środowiskiem między innymi w następujących formach:

- w roku 2016 z okazji Międzynarodowego Dnia Sąsiada odbyło się spotkanie integracyjne dla mieszkańców OSWS, zachęcające do wzajemnego poznania się w celu zbudowania trwałych więzi sąsiedzkich. Wzięły w nim udział 33 osoby, w tym 22 dzieci. Elementem wspólnego świętowania, oprócz udziału w zabawach i atrakcjach zapewnionych uczestnikom, było zaangażowanie mieszkańców OSWS w przygotowanie przestrzeni do zabawy i poczęstunek,
- z kolei w latach 2017 i 2018 w ramach Międzynarodowego Dnia Sąsiada miały miejsce festyny na rzecz mieszkańców osiedla Nadodrze, na terenie podwórka przy ul. Chrobrego. Organizatorami wydarzenia był MOPS przy współpracy z Zarządem Zasobu Komunalnego we Wrocławiu, Komisariatem Policji Wrocław Olbin, Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży. Frekwencja podczas wspomnianych imprez dopisywała, Dzień Sąsiada cieszył się sporym zainteresowaniem wśród okolicznych mieszkańców.
- zorganizowano spotkanie mieszkańców OSWS wsparcia z przedstawicielami Policji, podczas którego przedstawiono im ofertę wsparcia i pomocy ze strony służb mundurowych. Mieszkanki OSWS zgłosiły na nim swoje obawy odnośnie mieszkańców pozostałych kamienic, zwłaszcza nocnych awantur i zagrożeń. Uzyskały wówczas zapewnienie częstszych partoli Policji w okolicy ich miejsca zamieszkania.

Kadra OSWS prowadzi stały monitoring po godz. 20:00, celem sprawdzenia czy w mieszkaniach przebywają osoby wyłącznie uprawnione. Na terenie OSWS są zainstalowane telewizyjne systemy dozoru (kamery monitorujące).

Zastosowanie powyższych działań i środków zaradczych sprawiło, że jeśli już faktycznie miały miejsce jakieś negatywne zdarzenia to występowały one incydentalnie. Niestety nadal pracownicy MOPS obserwują nierzadkie sytuacje braku tolerancji i zrozumienia potrzeb innych, mniej zaradnych i bardziej pokrzywdzonych przez los osób, zwłaszcza dzieci. Cały czas w środowisku lokalnym funkcjonują również głęboko zakorzenione w ludzkiej świadomości stereotypy i uprzedzenia wobec podopiecznych MOPS.

Pracownicy MOPS zadeklarowali zwiększenie działań monitorujących w OSWS oraz edukujących o zasadach współżycia społecznego. Będą również nadal jak dotychczas podejmowali wysiłek na rzecz zmiany lokalnego nastawienia i uprzedzeń wobec osób z jakiegoś powodu nieakceptowanych społecznie przez zdecydowaną mniejszość osiedla.

L. m. p. mgr D. S.
Załącznik nr 1
Beata Betnarska

Do wiadomości:

1. Biuro Rady Miejskiej
2. Biuro Prezydenta Wrocławia
3. MOPS
4. a/a